PRATİK BECERİLERİN DOĞRUDAN GÖZLEMLENMESİ (PBDG)

Prof.Dr. Duygu Fındık

Eğiticilerin Eğitimi Çalıştayı

İŞE DAYALI DEĞERLENDİRME

- Öğrenme için işyerinde değerlendirilme
- Uzmanlık öğrencisinin laboratuvarda çalışma yaparken gözlemlenmesidir
- Uzmanlık isteyen işlemler için de uygundur
- Çalışan güvenliği, laboratuvar işlemleri, planlama, hazırlık, çeşitli tekniklerin bilinmesi, takım çalışması, diğer hekimlerle iletişim, sonuç değerlendirme gibi mikrobiyoloji uzmanının bilmesi istenen tüm preanalitik, analitik ve postanalitik süreçlerini kapsar.

Performansa dayalı ölçme-değerlendirme

Çalışma alanında değerlendirme (İşe Dayalı Değerlendirme)

- Olguya dayalı tartışma
- **Pratik becerilerin doğrudan gözlemlenmesi (PBDG)**
- Mini klinik değerlendirme egzersiz/sınavları
- Klinik etkinliklerin değerlendirilmesi
- Çoklu kaynaktan geri bildirim (360 derece değerlendirme)
- Asistan gelişim dosyası (portfolyo) gibi biçimlendirici ve karar verdirici çeşitli değerlendirme yöntem ve araçları kullanılmaktadır.

Pratik becerilerin doğrudan gözlemlenmesi (directly observed practical skills (DOPS)

- İşe dayalı değerlendirmenin bir parçasıdır
- Çekirdek eğitim için en kolay
- Uygulama yerinde yani laboratuvar içinde uygulanır
- Kompleks prosedürlerin değerlendirilmesine de uyarlanabilir
- Diğer, işe dayalı değerlendirme yöntemleri ile birlikte değerlendirilmelidir

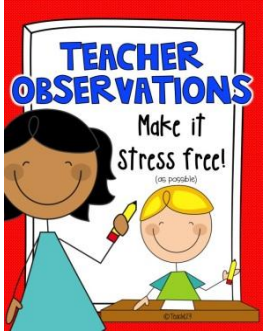

Pratik becerilerin doğrudan gözlemlenmesi

•Pratik becerilerin ve ekipmanları anlama yeteneğinin değerlendirilmesini sağlar.

•Bu amaçla örneklerin alınması, işlemlenmesi, atıkların elden çıkarılması, mikroskopi, boyamalar, besiyerlerinin seçimi ve kullanımı gibi birçok alana dair değerlendirme yapmak mümkündür.

• Değerlendirme için hazırlanmış olan standart formların kullanılması ve eğitilene kısa geri bildirim verilmesi önemlidir

Pratik becerilerin doğrudan gözlemlenmesinin amacı

- Uzmanlık öğrencisine teknik ve işlemsel becerilerini geliştirmesi, karar verme, liderlik özelliklerini ve profesyonel becerilerini geliştirmesi için geri bildirimde bulunmak
- Eğitimde yansıma yaklaşımını desteklemek yani örnek olmak
- Uzmanlık öğrencisine gelişimi için kanıt oluşturmasını sağlamak
- Toplanan veriler geri bildirim olarak ilgili taraflara (Eğitim birimleri, AD., dernekler vb.) bildirilip uzmanlık eğitim programının geliştirilmesini sağlamak

Değerlendirme Prensipleri

- Eğitilene değerlendirme öncesi haber verilmeli
- Değerlendirme öncesi plan yapılmalı
- Gözlemin başladığı ve sonlandırıldığı bildirilmeli
- Gözlem sırasında nasıl davranılacağına daha önceden karar verilmeli
- Gözlem sonunda nasıl bir geri bildirim yapılacağına da karar verilmeli

Değerlendirme Prensipleri

- Gözlenen sürecin en fazla 10-15 dakika sürmesi uygun olur
- Değerlendirici, sürecin tamamını izlemek için yeterince zaman ayıramayacaksa uzun bir prosedürün bir bölümünü seçebilir
- Değerlendirme sadece pratik prosedürün performansı üzerine olmalıdır
- Gözlemi takiben yaklaşık 5-10 dakika süren geribildirim verilmeli

Değerlendirme aşağıdaki alanları kapsayacak şekilde gerçekleştirilmeli

- İşlemin bilimsel esaslarının anlaşılması
- Sağlık ve güvenlik gereksinimlerine uygunluk
- Güvenli laboratuvar uygulamaları, standart önlemler,
- Atıkların elden çıkarılması
- İşlemin yazılı prosedürünün okunup anlaşılması
- Test ile ilişkili iç ve dış kalite kontrol ilkelerinin anlaşılması
- Genel teknik yeteneği ve doğru ekipman kullanımı
- Sonuç bildirimi (yazılı ve sözlü raporlar)

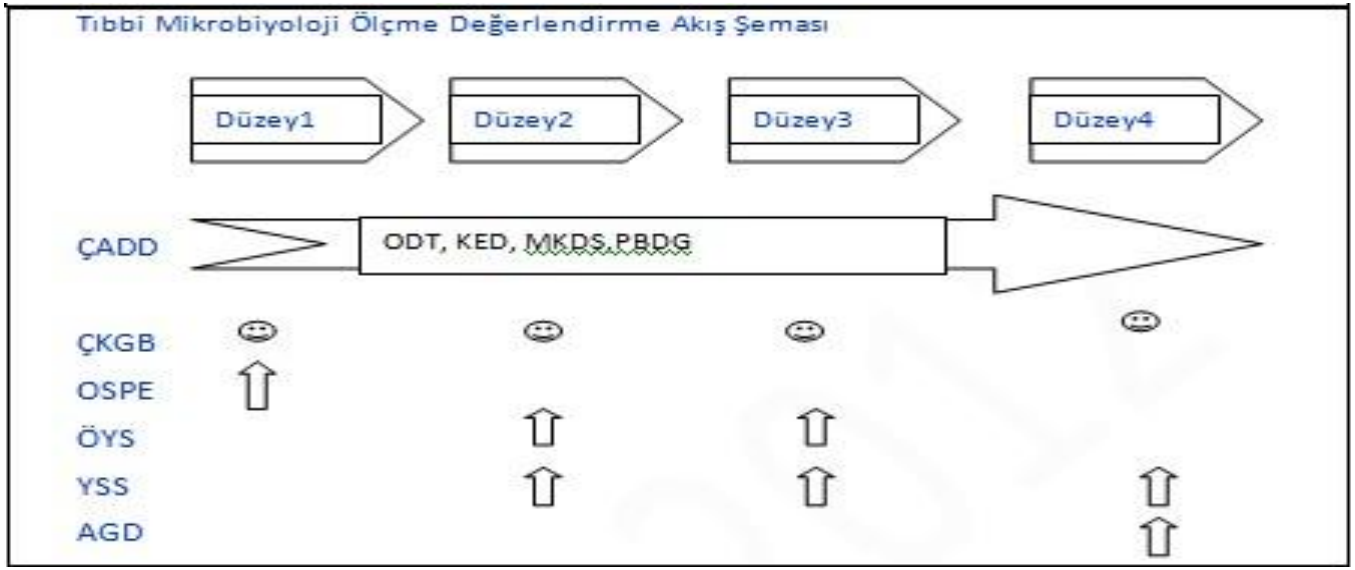

- *OSPE:* Nesnel yapılandırılmış pratik sınav
- *AGD:* Asistan Gelişim Dosyası (Portfolyo)
- *ÇADD:* Çalışma alanına dayalı değerlendirme
- *ODT:* Olguya dayalı tartışma (“case-based discussion” (CbD))
- ***PBDG:* Pratik becerilerin doğrudan gözlemlenmesi (“directly observed practical skills” (DOPS))**
- *MKDS:* Mini klinik değerlendirme sınavları (“mini clinical evaluation exercise” (Mini-CEX))
- *KED:* Klinik etkinliklerin değerlendirilmesi (“evaluation of clinical events” (ECE))
- *ÇKGB:* Çoklu kaynaktan geri bildirim (360 ºC değerlendirme, “multi-source feedback” (MSF))
- *ÖYS:* Özgün yazılı sınav
- *YSS:* Yapılandırılmış sözlü sınav

PBDG değerlendirmesine uygun prosedür örnekleri

- Numune taşıma ve hazırlama (güvenli laboratuvar uygulamaları da dahil)
- Atıkların güvenli atılması
- Mikroskopi ve boyama
- Kültür örneklerinin değerlendirmesi/ etken tanımlama
- Seçici besiyeri kullanımı
- Önemli ve önemli olmayan patojenler ile normal flora üyelerini ayırt etme becerisi
- Saf kültür elde etme becerisi
- Antimikrobiyal duyarlılık testi uygulama, okuma ve yorumlama
- Serolojik testlerin uygulaması, sonuçların yorumlanması
- Moleküler yöntemlerin uygulanması
- İFA testleri uygulama ve yorumlama

Eğitimin Basamaklarında PBDG ile ilgili sınıflama

I. ADIM

- Temel beceriler, hazırlık aşamaları
- Basit testler, rehberler eşliğinde işlemlerin yapılması
- Örnek kabülü ve tıbbi atıklar
- Veri girilmesi, ve iletişim becerileri

ÖRNEK
Boyaların yapılması
Kart testlerin yapılması
Ekimlerin yapılması
Serum ayırma
Manuel nükleik asit ekstraksiyonu
Saklamaların alınması

Eğitimin Basamaklarında PBDG ile ilgili sınıflama

II. ADIM

- Daha kompleks beceriler, testlerin hazırlanması
- Hala rehberler kullanılarak işlemler yapılır
- Moleküler testler için hazırlıklar, çalışma ortamının güvenliği kontaminasyonun en aza indirgenmesi

ÖRNEK

- Seroloji cihazlarının kullanımı
- Basit serolojik testlerin yorumlanması
- Kontrolların yapılması
- Lam aglütinasyon testlerinin uygulanması
- pH metre kullanımı
- Solüsyon hazırlanması

Eğitimin Basamaklarında PBDG ile ilgili sınıflama

III. ADIM

- Kompleks beceriler
- Tüm sonuçların yorumu testlerde sınırlamaların bilinmesi

ÖRNEK

- Doğrulama testlerini yapılması
- PCR testleri ve yorumu
- LIPA yorumları
- Raporlama

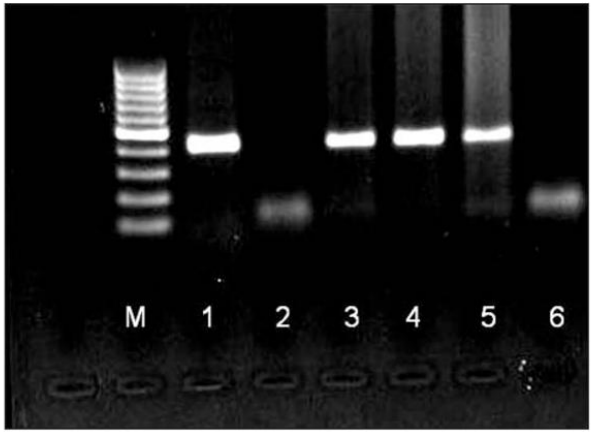

Eğitimin Basamaklarında PBDG ile ilgili sınıflama

IV. ADIM

- Bağımsız çalışma
- Kompleks testler, doğrulama testleri
- Sonuçların yorumu
- Organizasyon

ÖRNEK

- Duyarlılıkların yorumlanması
- Tüm testlerin bağımsız yapılması
- Test yorumu
- Raporlama

..... TIBBİ MİKROBİYOLOJİ AD. UZMANLIK ÖĞRENCİSİ DEĞERLENDİRME FORMU	İŞE DAYALI DEĞERLENDİRME MİKROBİYOLOJİ-BAKTERİYOLOJİ **Pratik becerilerin doğrudan gözlemlenmesi (PBDG)**

Eğitilen Adı soyadı		Kurum no		Eğitim Yılı 1 2 3 4
Değerlendirici Adı Soyadı		☐	Eğitim sorumlusu ☐ğitici ☐ Diğer(belirtiniz)	

Değerlendirilen işlemi/işlemleri kısaca tanımlayınız:

İşlem kategorisini işaretleyin (Bir veya birden fazlası işaretlenebilir)

Örnek taşıma ve hazırlık ☐	Kültür ekimi ☐	Besiyeri seçimi ☐	Boyama ☐	Mikroskopi ☐	Tanımlama için saf kültür pasajı ☐	
Tanımlama Geleneksel ☐ Otomatize ☐	AMDT disk diffüzyon ☐	AMDT Gradient ☐	AMDT Tüp MİK ☐	AMDT Yorumlama ☐ Raporlama ☐	Moleküler tanımlama ☐	Sonuc raporlama ☐
Seroloji ☐	Atık yönetimi ☐	Tedavi izlemi ☐	Diğer(belirtiniz) ☐			

Ornek

Kan kültürü ☐	Solunum ☐	İdrar ☐	Dışkı ☐	Yara/yumuşak doku ☐	Steril vucut sıvısı ☐	BOS ☐	Diğer (belirtiniz) ☐

İşlemin zorluk düzeyi: ☐ Kolay ☐ Orta ☐ Zor

..... TIBBİ MİKROBİYOLOJİ AD. UZMANLIK ÖĞRENCİSİ DEĞERLENDİRME FORMU	İŞE DAYALI DEĞERLENDİRME MİKROBİYOLOJİ-BAKTERİYOLOJİ **Pratik becerilerin doğrudan gözlemlenmesi (PBDG)**

Eğitilen Adı soyadı		Kurum no		Eğitim Yılı 1 2 3 4
Değerlendirici Adı Soyadı		☐ ☐ ☐	Eğitim sorumlusu ğitici Diğer(belirtiniz)	

Değerlendirilen işlemi/işlemleri kısaca tanımlayınız:

İşlem kategorisini işaretleyin (Bir veya birden fazlası işaretlenebilir)

Örnek taşıma ve hazırlık ☐	Kültür ekimi ☐	Besiyeri seçimi ☐	Boyama ☐	Mikroskopi ☐	Tanımlama için saf kültür pasajı ☐	
Tanımlama Geleneksel ☐ Otomatize ☐	AMDT disk diffüzyon ☐	AMDT Gradient ☐	AMDT Tüp MİK ☐	AMDT Yorumlama ☐ Raporlama ☐	Moleküler tanımlama ☐	Sonuç raporlama ☐
Seroloji ☐	Atık yönetimi ☐	Tedavi izlemi ☐	Diğer(belirtiniz) ☐			

Örnek

Kan kültürü ☐	Solunum ☐	İdrar ☐	Dışkı ☐	Yara/yumuşak doku ☐	Steril vücut sıvısı ☐	BOS ☐	Diğer (belirtiniz) ☐	

İşlemin zorluk düzeyi: ☐ Kolay ☐ Orta ☐ Zor

	Lütfen aşağıdak skalayı kullanarak ilgili alanları derecelendirin. Değerlendirmeyi uygun eğitim aşamasını gözeterek yapınız. 1-2: Beklenenin altında 3: Orta 4: Beklenen düzeyde 5-6:Beklenenin Üstünde	Beklentinin altında		Orta	Beklenen düzeyde	Beklenenin üstünde		Yorum yapılmadı
		1	2	3	4	5	6	
1	İslemin bilimsel temellerini kavrama							
2	Sağlık güvenlik kurallarını uygulama (KKD kullanma, standart uygulamalar vb.)							
3	İslemin yazılı prosedürünü okuma/anlama							
4	Testle iliskili iç ve dıs kalite kontrol uygulamalarını anlama/uygulama							
5	Testin sınırlılıklarını bilmek							
6	İslem için gerekli doğru ekipmanı belirlemek ve kullanmak							
7	İslemi doğru ve uygun sekilde gerceklestirme							
8	Sonuçları uygun sekilde yorumlama ve raporlama							
9	Hasta örneğinin , kültürlerin ve sonuç raporlarının öneminin farkında olmak							

KARARINIZI DESTEKLEYEN YORUMLARINIZI KISACA YAZINIZ:	GELİŞİM İÇİN ONERILERINIZI BELIRTINIZ: (Özellikle skoru 1–3 olan alanlar için)

Sonuç	☐ Yeterli ☐ Yeterli değil (isaretleyiniz)	Değerlendirme tarihi:		Değerlendirme için ayrılan süre:	
İmza Değerlendirici:		İmza Eğitilen		Geribildirim için ayrılan süre	

Bu Form The Royal Collage of Pathologist/Medical Microbiology DOPS Formundan uyarlanmıştır

TEŞEKKÜRLER